

Závěrečná zpráva z pracovní zahraniční stáže

Rotterdam 2016

Vysílající pracoviště:

Pracoviště: Klinika transplantační chirurgie, IKEM

Přednosta Kliniky transplantační chirurgie: doc. MUDr. Jiří Froněk, Ph.D. FRCS

Statutární zástupce přednosta, zást.přednosta pro cévní chirurgii, ved.programu tx jater u dětí:

MUDr. Libor Janoušek, Ph.D. FEBS

Zástupce přednosta pro břišní chirurgii a ved. programu tx střeva: doc. MUDr. Martin Oliverius, Ph.D. FEBS

Jméno stážisty: MUDr. Veronika Lovásová

Financování:

Termín stáže: 3.1.2016 – 31.1.2016

Délka stáže v měsících: 1

Poskytovatel finančního příspěvku: Obvodní sdružení ČLK Praha 4

Výše poskytnutého finančního příspěvku: 25 000,- Kč

Hostitelské pracoviště:

Název pracoviště: HPB/Transplantatiechirurgie Erasmus MC

Webová adresa: <http://www.erasmusmc.nl/chirurgie/Transplantatiechirurgie/>

Zpráva z pobytu:

V lednu 2016 jsem absolvovala pracovní stáž na Klinice hepatobiliární a transplantační chirurgie v Rotterdamu v nemocnici Erasmus (Erasmus MC) pod vedením přednosta kliniky prof. dr. Ijzermanse.

Klinika se specializuje na operace jater, pankreatu a na transplantace solidních orgánů.

Na klinice se provádějí transplantace jak od dárců s bijícím, tak i od dárců s nebijícím srdcem. Transplantují se játra a ledviny. Transplantace pankreatu se v této nemocnici neprovádějí.

Během stáže byl mojí kontaktní osobou Dr. Kimenai, který se specializuje na odběry orgánů, laparoskopické nefrektomie od žijících dárců a na transplantace ledvin. Velmi si vážím i pomoci od Dr. Hartog a ostatních lékařů, kteří se mi každý den snažili věnovat, byli velice milí a ochotní. Většina seminářů, kterých jsem se zúčastnila probíhala, v angličtině.

Do Rotterdamu jsem přiletěla v neděli kolem poledne. Hned první den jsem se šla podívat na areál nemocnice, který je skutečně obrovský a není těžké se v něm ztratit.

První den stáže byl více méně informativní. Byla jsem seznámena s týmem lékařů, s chodem oddělení, byl mi přidělen lékařský pokoj a pracovní oděv. Dopoledne následovala prohlídka na Klinice infekčního lékařství. Již před odjezdem jsem obdržela seznam vyšetření, které bylo nutné sebou přinést. Záznamy o očkování proti příušnicím, zarděnkám, spalničkám, množství protilátek proti hepatitidě B, Mantoux test, RTG srdce a plic, hemokultury a stěry na MRSA. Všechno bylo v pořádku, nicméně v Erasmus MC je před nástupem na stáž povinný screening na MRSA. Proto bylo nutné odebrat stěry na MRSA z dutiny ústní a nosní ještě jednou. Kultivace trvala asi čtyři dny. Během této doby bych správně neměla přijít do kontaktu s pacienty, ale vzhledem k negativním výsledkům z České republiky jsem měla povolené chodit na vizity a semináře. Na operační sál jsem ale nesměla. Byl to poměrně stresující zážitek. V případě, že by byla kultivace pozitivní, nemohla bych stáž absolvovat a musela bych se vrátit domů. Po obdržení negativních výsledků jsem se již mohla oficiálně zúčastnit všech vizit, měla jsem povolený vstup na sál i možnost asistence u operací, čehož si velmi cením.

Týdenní plán:

Pracovní doba je v Nizozemsku 9 hodin tj. 7:45 – 16:45. Pracovní den začínal vždy ráno v 7:45 společným hlášením chirurgů, na kterém se probírali závažné události z předchozího dne, jednotlivě pacienti ležící na jednotce intenzivní péče, plánované operace a rozpis služeb.

Pondělí

V pondělí dopoledne jsem chodila na chirurgickou ambulanci se zaměřením na pacienty před a po transplantaci ledviny.

Odpoledne ve 14:00 se konal nefrologický seminář, na kterém se zúčastňovali chirurgové, nefrologové a anesteziologové. Probírali jsme pacienty, kteří ráno navštívili ambulanci, řešili se případné komplikace a indikovali se pacienti k operačním výkonům. Seminář trval vždy přibližně dvě hodiny.

Úterý, středa, čtvrtek

Tyto dny byl vždy plánovaný operační program. Nemocnice má 17 operačních sálů pro celou chirurgii, ORL a gynekologii. Před vstupem na operační sály je recepce, kde bylo pro mně jako pro stážistu nutné každý den zapsat čas příchodu a odchodu. Následovalo převlečení do operačního prádla ve filtru pro hosty.

Zaměstnanci mají šatny zvlášť. Prostor operačních sálů je rozdělený na tři zóny - nesterilní, částečně sterilní a sterilní. Čepici je nutno nosit ve všech zónách, ale roušku jen v zóně sterilní, teda přímo na operačním sále. Mimo sál je nutno použitou roušku okamžitě odhodit. Jinak se postupy v zásadě neliší od postupů v České republice. Možná by bylo zajímavé zmínit „skafandr“, který můžete nosit mimo operační sály na operační prádlo, a tak se nemusíte převlíkat do civilu, pokud si například chcete zajít na oběd.

Co se týče samotného operačního programu, primárně jsem se tyto dny zúčastňovala laparoskopických nefrektomií od žijících dárců a následných transplantací ledvin.

Pátek

V pátek od 9:00 probíhala velká vizita, na které se probírali pacienti po transplantaci ledviny a po dárcovské nefrektomii. V průměru kolem 10-15 pacientů. Oddělení chirurgie se nijak zvlášť nelišilo od našeho oddělení. Zajímavostí pro mě bylo samostatné oddělení s izolačním režimem.

Od 12:00 se každý pátek konal indikační seminář na klinice hepatologie.

Sobota, neděle

Přes víkendy jsem plánovanou službu neměla. Byla jsem ale ráda, když se mi naskytla možnost asistovat u transplantace jater a možnost zúčastnit se výjezdu na multiorgánový odběr orgánů.

Shrnutí:

Během měsíční stáže jsem měla možnost asistovat u těchto operací:

- transplantace jater
- transplantace ledviny od žijícího dárce
- transplantace ledviny od kadaverózního dárce
- laparoskopická nefrektomie od žijícího dárce
- multiorgánový odběr orgánů u dárce s bijícím srdcem
- graftektomie symptomatického štěpu ledviny
- implantace CAPD katetru
- resekce jater

Viděla jsem tyto operace:

- plastika femorální kýly
- plastika tříselné kýly
- laparoskopická cholecystektomie
- odběr orgánů u dárce s nebijícím srdcem

Ubytování:

Ubytování jsem sehnala přes webové stránky Airbnb. Výborná lokalita v krásném prostředí. Do nemocnice i do centra pár minut pěšky. Spolubydlíci byli velmi milí a příjemní. Pokoj i celý byt byl čistý, světlý s úžasným výhledem na Rotterdam.

Doprava a stravování:

Doprava v Nizozemsku je velmi dobře propracovaná.

Při krátkodobém pobytu je ideální pořídit si takzvanou ov-chipkaart. Samotná karta stojí kolem 7 EUR a je možné ji dobít podle potřeby. Kartu je poté možno využívat na městskou hromadní dopravu - metro, autobus, tramvaj a po aktivaci i na vnitrostátní vlakové spoje.

Stravování se výrazně neliší od našich zvyklostí. V Nizozemsku se propaguje zdravý životní styl. Proto v potravinových řetězcích i v nemocničních zařízeních najdeme spoustu čerstvé zeleniny, ovoce a saláty.

Nevýhodou je nemožnost platit kreditními kartami s výjimkou velkých nákupních center. V nemocniční jídelně dokonce nebylo možné platit ani hotově. Jedinou možností byla debetní karta.

Volný čas:

Rotterdam poskytuje široké spektrum možností pro volný čas. Já jsem ho trávila návštěvou muzeí, zoologické zahrady, procházkami po městě, výletem k moři a návštěvou Amsterdamu. Rotterdam je taky ideální místo pro běhání a jízdu na kole. Dalo by se s nadsázkou říct, že na kole jezdí v Rotterdamu každý.

Závěr:

Rotterdam je krásné město se zajímavou architekturou a kulturou. Každý si v něm najde něco svého.

Pracovní stáž byla pro mně obrovskou příležitostí, zkušeností a přínosem pro budoucí praxi.

